

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 20.03.2012

Bod programu: **Rôzne č. 3**

Vec: **Správa zo zahraničnej služobnej cesty - EPRA Ohrid 25-27.05.2011**

Predkladá: **PLO**
Vypracoval: **Juraj Polák**

Dňa 25-27. mája sa v Ohride konalo 33. stretnutie členov Európskej platformy regulačných orgánov (EPRA). Agenda tohto stretnutia bola ako obyčajne rozdelená do dvoch rokovacích dní.

Na stretnutí sa za Radu pre vysielanie a retransmisiu zúčastnili:

Prof. Miloš Mistrík – predseda Rady

PhDr. Dana Podracká – člen Rady

Mrg. Margita Cafíková – vedúca programového odboru

Juraj Polák – zamestnanec právneho odboru

1. Agenda prvého dňa začala plenárnym zasadnutím, ktorého téma bola *Regulácia obsahu a nové médiá: skúmanie regulačných hraníc medzi tradičnými a novými médiami*

- **Plenárne zasadnutie bolo koncipované ako panelová diskusia zložená z panelistov z Francúzska, Talianska, Veľkej Británie, Chorvátska a Holandska.**

- Prvý so svojou prezentáciou vystúpil člen francúzskeho regulačného orgánu (CSA) Emmanuel Gabla

Zástupca Francúzska sa vo svojej prezentácii zameril na tzv. hybridnú televíziu (pozn. v origináli „connected TV“ niekedy tiež nazývanú „smart TV“ alebo „hybrid TV“ v zásade sa jedná o televízory vybavené technológiou, ktorá umožňuje divákovi prijímať a používať priamo na svojom televízore aj iný ako klasický televízny obsah napr. internetové aplikácie alebo aplikácie vyrobené priamo pre zákazníkov danej značky televízorov) a na fakt, ako môže rozvoj týchto technológií zmazať existujúce hranice regulácie, vzhľadom na ich široký dopad na hodnotový reťazec (pozn. value chain - podnikateľský systém ako celok). Problematika hybridnej televízie je symbolická, keďže názorne ilustruje regulačný deficit, kde audiovizuálne mediálne služby rovnakej povahy sú regulované rozdielnymi regulačnými systémami, z dôvodu ich rozdielneho spôsobu príjmu (lineárne/nelineárne služby). Podľa názoru francúzskeho regulátora zahrnutím regulácie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie do smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, bol urobený iba prvý krok k reforme celého regulačného rámca audiovizuálnych mediálnych služieb. Pri reforme tejto regulácie by jej hlavným smerodajným princípom mal byť - účel obsahovej regulácie (ochrana špecifických hodnôt alebo citlivej časti diváckej verejnosti) a nie charakter daného média (Internet vs. audiovizuálne médium). Je však tiež zrejmé, že táto nová, reformovaná regulácia by sa mala prispôsobiť „internetovému veku“, napr. väčším dôrazom na koregulačné a samoregulačné mechanizmy.

- Nasledoval zamestnanec úradu holandského regulátora Marcel Betzel so svojou prezentáciou

Holandský zástupca sa zameril na klasifikačné kritériá pre posudzovanie, či daná služba napĺňa definíciu audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a teda spadá pod reguláciu. V čase konania Epry bol holandský regulátor práve v procese finalizácie komentáru k rozsahu pôsobnosti novej regulácie (oblasť audiovizuálnych mediálnych služieb). Bolo odprezentovaných šesť rôznych kategórií služieb, ktoré boli identifikované, ako opakujúce sa typy služieb, ktoré by mohli naplniť definíciu audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie – „TV archív“ (catch-up TV), online video predajne alebo požičovne, spravodajské (on-line novinové) video stránky, video stránky magazínov, stránky poskytujúce obsah z viacerých zdrojov (aggregator sites), stránky poskytujúce tzv. video hosting a služby, kde obsah vytvárajú samotní užívatelia. Zástupca holandského regulátora identifikoval tri kritériá definície audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie – katalóg, hlavný účel poskytovať programy a redakčná zodpovednosť, ktoré podľa jeho názoru zohrávajú najdôležitejšiu rolu pri

analyzovaní jednotlivých typov služieb z hľadiska ich prípadnej regulácie. Holandský regulátor zakončil svoju prezentáciu niekoľkými „provokačnými“ vyjadreniami na rozprúdenie diskusie.

- Rozdiel medzi audiovizuálnymi službami na požiadanie a televíznym vysielaním (nelineárne a lineárne služby) sa stále viac stráca, najmä z pohľadu diváka.
- Rozličné interpretácie ustanovení smernice o audiovizuálnych mediálnych službách (v oblasti regulácie „nových“ nelineárnych služieb) môžu ohroziť rovnaké podmienky (level playing field) pre všetkých účastníkov spoločného Európskeho audiovizuálneho trhu.
- Úspešná transpozícia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách vyžaduje vytvorenie paneurópskeho regulátora.
- Smernica o audiovizuálnych mediálnych službách neposkytuje dostatočné nástroje na vylúčenie malých, neprofesionálnych subjektov z regulácie.
- Regulácia by sa mala obmedziť na špecifické kategórie audiovizuálneho obsahu so zameraním na redakčnú nezávislosť a ochranu maloletých a iné zraniteľné skupiny.

- Plenárne zasadnutie pokračovalo prezentáciou zástupcu britského regulátora (OFCOM) - Peter Davies

Britský regulátor vo svojej prezentácii opísal koregulačný mechanizmus, ktorý bol v Británii zavedený pri implementácii smernice o audiovizuálnych mediálnych službách. Bola vytvorená nová inštitúcia „Rada pre služby na požiadanie“ (Authority for television on demand ďalej len „ATVOD“). Definícia audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v Británii obsahuje okrem „klasických“ kritérií prebraných priamo z definície v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách aj kritérium „služba.....poskytuje programy, ktoré sú porovnateľné s programami bežne dostupnými v rámci televízneho vysielaťia“. ATVOD vydala odporúčanie, v ktorom podrobnejšie analyzoval rozsah novej legislatívy a teda, ktoré typy služieb spadajú pod reguláciu. Prevádzkovatelia služieb majú oznamovaciu povinnosť voči ATVOD. Tá po notifikácii posúdi charakter danej služby a rozhodne, či daná služba naozaj spadá pod reguláciu. Doteraz ATVOD notifikovalo 129 prevádzkovateľov služieb. Proti rozhodnutiam ATVOD o „prijatí“ služby pod reguláciu sa môžu prevádzkovatelia odvolať na OFCOM. Tento môže tiež z vlastného podnetu preskúmať rozhodnutia ATVOD. Britský zástupca vo svojej prezentácii tiež poukázal na dva typy služieb, pri ktorých OFCOM preskúmaval rozhodnutia ATVOD (na základe odvolaní podaných prevádzkovateľmi). V prvom prípade sa jednalo o služby na požiadanie, ktoré sa orientujú na dospelých divákov (Playboy TV). Prevádzkovatelia týchto služieb argumentovali, že audiovizuálny obsah týchto služieb pozostáva výlučne s explicitne sexuálneho obsahu (pornografického), ktorý nie je v televíznom vysielaní dostupný. Tieto služby teda neponúkajú programy, ktoré sú bežné v televíznom vysielaní (nekonkurujú mu) a preto nemôžu spadať pod predmetnú definíciu (viď tretia veta tohto odstavca). OFCOM však zamietol tieto odvolania, pričom uviedol, že daná definícia hovorí o „podobných“ a nie o „identických“ programoch v porovnaní s programami v televízii. OFCOM tiež uviedol, že obsah ponúkaný v týchto službách na požiadanie je podobný s tzv. „soft pornom“, ktoré je vysielaťné na niektorých televíznych programových službách licencovaných v Británii. OFCOM preto na základe týchto argumentov rozhodol, že tieto služby (Playboy TV) spadajú pod reguláciu a teda sú audiovizuálnymi službami na požiadanie. Ďalšou skupinou služieb na požiadanie, pri ktorých OFCOM eviduje odvolania voči rozhodnutiam ATVOD sú elektronické verzie novín, ktoré okrem novinárskych článkov ponúkajú aj audiovizuálny obsah. Prevádzkovatelia týchto služieb argumentujú najmä recitálom 28 smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, ktorý ako príklad služieb, ktoré nie sú audiovizuálnymi mediálnymi službami na požiadanie uvádza práve elektronické verzie novín, z dôvodu že ich hlavným účelom nie je poskytovanie programov (ale novinárska činnosť). OFCOM v čase tejto prezentácie ešte nerozhodol o týchto odvolaniach.

- **Ďalšou v poradí bola prezentácia zástupcu chorvátskeho regulátora – Damir Hajduk**

Chorvátsky regulátor v rámci svojej prezentácie poukázal na špecifiká chorvátskeho regulačného rámca (v otázke audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie). Podľa zákona o elektronických publikáciách, ktorý bol prijatý v roku 2009, je elektronickou publikáciou „upravovaná web stránka a/alebo webový portál, ktorý obsahuje elektronickú verziu novín a/alebo mediálne informácie, ktoré sú dostupné širokej verejnosti bez ohľadu na ich množstvo (edited websites and/or portals containing electronic versions of printed press and/or media information thus being available to general public regardless of their volume). Chorvátska legislatíva teda vytvorila špecifickú kategóriu služieb, ktoré síce nespádajú pod reguláciu audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie (v zmysle smernice) ale spadajú pod špecifický regulačný režim. Prevádzkovatelia elektronických publikácií sú povinní zaregistrovať sa u chorvátskeho regulátora (pred začiatkom poskytovania svojej služby) a sú povinní platiť ročný poplatok 0,5 % z obratu. Z hľadiska obsahu sú elektronické publikácie regulované v oblasti podnecovania k nenávisti (hate speech), ľudskej dôstojnosti, ochrany maloletých a užívateľských záznamoch. Táto regulácia sa stretla so silne negatívnou odozvou zo strany prevádzkovateľov internetových stránok a portálov v Chorvátsku, pričom najviac kritizovaný bol ročný poplatok z obratu. Na základe týchto ohlasov sa uskutočnilo niekoľko diskusií so zástupcami priemyslu a na základe ich záverov bol vydaný podzákonný právny predpis k zákonu o elektronických publikáciách. Tento spresnil niektoré kritériá definície elektronických publikácií a tiež vytvoril priestor pre vznik Asociácie pre chorvátske internetové portály, ktorá pripravuje podmienky pre zavedenie samoregulačného, príp. koregulačného modelu.

- Plenárne zasadnutie pokračovalo prezentáciou zástupcu talianskeho regulátora (AGCOM) – Maja Cappello

V rámci svojej prezentácie taliansky regulátor v krátkosti informoval o priebehu implementácie smernice o audiovizuálnych mediálnych službách do talianskeho právneho systému. Formálna implementácia bola skončená v roku 2010, rok 2011 bol naplánovaný ako „sledovacie“ obdobie, počas ktorého budú vyhodnotené viaceré nové inštitúty z pohľadu ich účinnosti a efektívnosti. Taliansky regulátor sa pokúsil vyplniť medzery, ktoré obsahujú, niektoré definície smernice o audiovizuálnych mediálnych službách. Jedným z takýchto prípadov je stanovenie hranice 100 000 € pre audiovizuálne mediálne služby na požiadanie. Táto suma predstavuje minimálny ročný obrat, ktorý musí konkrétna služba dosiahnuť, aby ju bolo možné podľa talianskeho právneho systému považovať za službu, ktorá je spôsobilá konkurovať tradičnému televíznemu vysielaniu. Iba služby, ktoré presiahnu túto hranicu môžu naplniť definíciu audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie v zmysle talianskej právnej úpravy. Dosiahnutie uvedenej sumy je „merané“ jeden rok od spustenia služby. Taliansky regulátor tiež informoval o niektorých typoch služieb na požiadanie, pri ktorých je mimoriadne zložitá posúdiť, či spadajú pod reguláciu alebo nie. V prvom rade sa jedná o početnú skupinu elektronických verzií novín a časopisov. V Taliansku je otázka regulácie akejkoľvek žurnalistiky (bez ohľadu na formu tlač/internet) mimoriadne citlivá. Na druhú stranu mnohé on-line verzie novín výrazne prekračujú svoj „novinársky“ charakter vytváraním rôznych video sekcií, kde je v mnohých prípadoch ponúkaný aj samostatný audiovizuálny obsah, ktorý tlačené formy daných novín neponúkajú. Vzhľadom na komplikovanosť danej otázky však regulátor zatiaľ neprijal jednoznačné a všeobecne aplikovateľné stanovisko. S prihliadnutím na vývoj v tejto oblasti sa však javí, že tak bude musieť urobiť v blízkej budúcnosti. Podobne „komplikovanými“ službami, z hľadiska ich regulácie sú služby, kde je audiovizuálny obsah pridávaný samotnými užívateľmi. Mnohé služby prechádzajú na „vyššiu úroveň“, kde je obsah síce stále pridávaný užívateľmi, ale prevádzkovateľ služby výrazným spôsobom ovplyvňuje organizovanie tohto obsahu a teda finálnu ponuku pre užívateľa (triedením obsahu do sekcií, vytváranie „top“ sekcií, podrobné funkcie „hľadať“ atď.). V nadväznosti na uvedené príklady regulátor na záver svojej prezentácie zdôraznil negatíva pre prevádzkovateľov služieb na požiadanie, ak je posudzovanie charakteru jednotlivých služieb (z pohľadu, či spadajú pod reguláciu) nedostatočne jasné alebo prípadne „zastarané“ (out of date). Bolo tiež poukázané na dôležitosť rovnakého posudzovania obdobných otázok v rámci celej Európy, nakoľko iba spoločný prístup k regulácii dokáže zabezpečiť férové podmienky pre podnikanie v oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie. Na dosiahnutie tohto cieľa je však nevyhnutné udržiavať vysokú mieru spolupráce medzi jednotlivými štátmi/regulačnými orgánmi.

V rámci diskusie viacerých regulátorov súhlasilo, že posudzovanie on-line verzií novín a časopisov je mimoriadne citlivá otázka. Kým čisto elektronická verzia novín (a teda služba, kde audiovizuálny obsah iba sprevádza žurnalistické články, ktoré sú obsahom tlačenej verzie novín) nespadá pod reguláciu, problematickým sa javia služby, ktoré ponúkajú širší obsah. Ide o audiovizuálny obsah, ktorý nemá priamu súvislosť so žurnalistickým obsahom v tlačenej verzii napr. rôzne „video“ sekcie alebo iné doplnkové „video“ služby. Bolo tiež poukázané na rozmanitosť spôsobov, akými sú jednotlivé služby organizované. Práve jedinečnosť každej služby v podstate vylučuje použitie kvantitatívneho prístupu k posudzovaniu, či je hlavným účelom služby poskytovať programy alebo poskytovanie žurnalistického (nie audiovizuálneho) obsahu. Posudzovanie týchto služieb musí preto pokračovať na individuálnej báze s prihliadnutím na všetky aspekty danej služby.

V zásade všetci zástupcovia regulátorov sa v rámci diskusie zhodli na tom, že je potrebná väčšia miera harmonizácie a spolupráce v problematických otázkach, aby bolo možné zabezpečiť rovnaké podmienky (level playing field) pre všetky subjekty audiovizuálneho trhu v Európe. Naopak názory na mieru regulácie služieb na požiadanie vs. televízne vysielanie sa podstatne líšili. Niektoré regulačné authority poukazovali na fakt, že divák vďaka novým technológiám (umožňujúcim sledovať služby na požiadanie priamo na TV prijímači) stále menej vníma rozdiely medzi lineárnymi a nelineárnymi službami, pričom však značné rozdiely v miere regulácie týchto služieb (miera regulácie televízneho vysielania je podstatne vyššia ako pri službách na požiadanie) pretrvávajú. Takýto stav zásadným spôsobom spochybňuje opodstatnenosť nižšej miery regulácie pri audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie (najmä v prípadoch, keď poskytujú identický obsah ako v televíznom vysielaní) a v prípade nových technológií (identický obsah, ktorý je možné sledovať na identickom prijímači) jednoznačne nastoľujú otázku rovnakej miery regulácie tak pri lineárnych ako aj pri nelineárných službách.

Na druhej strane bolo tiež v rámci diskusie viackrát poukázané na skutočnosť, že vyššia miera regulácie pre audiovizuálne mediálne služby na požiadanie môže výrazným spôsobom zbrzdiť rozvoj týchto služieb, pričom ani pri súčasnej miere regulácie nie je tento vývoj taký prudký ako sa predpokladalo v minulosti. Tieto fakty podľa viacerých prítomných zástupcov odôvodňujú „rezervovaný“ prístup k regulácii audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie do doby, kým nedôjde k výraznejšiemu posunu v rámci audiovizuálneho trhu v Európe.

V súvislosti s uvedenými skutočnosťami bolo tiež poukázané na extrémne nízky počet sťažností, ktoré regulačné orgány evidujú v súvislosti so audiovizuálnymi mediálnymi službami na požiadanie. Podľa niektorých regulačných autorít uvedené indikuje skutočnosť, že recipient má podstatne odlišné očakávania vo vzťahu k verejnoprávnej regulácii v oblasti týchto služieb a je preto potrebné analyzovať, aké iné spôsoby (nie štátna regulácia) môžu byť v tomto prostredí vhodnejšie na dosiahnutie vytýčených cieľov, napr. zvýšená angažovanosť samotných rodičov, podpora a rozvoj mediálnej gramotnosti atď.

Vízia paneurópskeho regulátora bola pomerne „živo“ diskutovaná, avšak v prevažnej miere nebola považovaná za „realistickú“ v strednodobom horizonte, s prihliadnutím na politické a kultúrne rozdiely jednotlivých členských štátov.

2.

- Témou pracovnej skupiny č. 1 bolo „*umiestňovanie produktov*“.

Zástupca talianskeho regulátora informoval pracovnú skupinu o situácii v Taliansku. Kým základný legislatívny rámec je „opísaný“ zo smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, akákoľvek iná regulácia (nad rámec smernice) v oblasti umiestňovania produktov je ponechané na samoreguláciu. AGCOM však podporuje vysielateľov, aby prijali rovnaké alebo aspoň podobné vnútorné smernice. AGCOM je oprávnený preskúmať takéto kódexy vysielateľov a je tiež oprávnený (ak je to potrebné) žiadať vysielateľov, aby tieto kódexy zmenili.

V rámci pracovnej skupiny bola tiež prerokovaná otázka prípustnosti umiestňovania produktov vo verejnoprávnej televízii. Tak ako aj v iných otázkach, aj tu sa potvrdila rôznorodosť prístupov v jednotlivých štátoch. V Holandsku je umiestňovanie produktov vo verejnoprávnej televízii zakázané zákonom, kým napr. v Nemecku sa verejnoprávny vysielateľ dobrovoľne vzdal umiestňovania produktov a (právne) sa zaviazal, že bude využívať iba bezodplatné umiestňovanie produktov, ako napr. produkčné rekvizity alebo ceny v súťaži. V Dánsku je umiestňovanie produktov vo verejnoprávnej televízii v porovnaní s komerčnými televíziami obmedzené z hľadiska povolených žánrov. Írsky regulátor naopak považoval zavedenie viacerých obmedzení pre verejnoprávnu televíziu (v oblasti umiestňovania produktov) za nevhodné, vzhľadom na fakt, že smernica o audiovizuálnych mediálnych službách nerozlišuje medzi verejnoprávnym vysielateľom a komerčným vysielateľom.

Ďalšou z tém bol zákaz umiestňovania produktov v detských programoch. Nórsky regulátor informoval pracovnú skupinu, že Nórsko stále rokuje s Európskou Komisiou o niekoľkých zmenách v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách predtým ako ju prijme. Jednou z otázok je aj zákaz umiestňovania produktov, ktorý sa zameriava na deti a to v akýchkoľvek programoch. Bolo tiež poukázané na problémy pri rozlišovaní medzi bezodplatným a odplatným umiestňovaním produktov (špeciálne pri prevzatých programoch), čo môže byť zásadné napr. práve pri detských programoch (odplatné umiestňovanie produktov je tu zakázané).

Diskutovanou otázkou bolo aj uplatňovanie obmedzení pre programy obsahujúce umiestňovanie produktov aj v prípade tzv. prevzatých programoch (kúpené programy, ktorých obsah nemohol vysielateľ ovplyvniť). Podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách je členský štát povinný zabezpečiť dodržiavanie všetkých povinností vyplývajúcich zo smernice a to aj v prípade prevzatých programoch (členský štát môže upustiť od povinnosti označiť program ale nie od ostatných povinností – zákaz osobitných propagačných zmienok, neprimeraná dôležitosť, zasahovať do redakčnej nezávislosti). Pri týchto programoch však nie je v možnostiach vysielateľa zmeniť príp. „problematický“ obsah. Holandský regulátor nevyužíval plnenie týchto povinností pri programoch prevzatých zo zahraničia, pretože v mnohých prípadoch môže byť problém vôbec identifikovať, či daný program obsahuje umiestňovanie produktov. Na základe notifikácií, ktoré Európska Komisia zaslala Holandsku pri skúmaní transpozície smernice, však holandský regulátor prehodnocuje svoj postup. Taktiež Dánsko komunikuje s Európskou Komisiou o problémoch pri identifikovaní umiestňovania produktov (z pohľadu vysielateľa, ktorý kupuje daný program) v takýchto prípadoch. Zástupca Európskej Komisie na zasadnutí pracovnej skupiny potvrdil, že výnimka pri prevzatých programoch platí iba v prípade označovania programov obsahujúcich umiestňovanie produktov, ostatné povinnosti musia byť dodržané.

Zástupcovia viacerých regulačných orgánov sa vyjadrili k otázke označovania programov obsahujúcich umiestňovanie produktov. Írsky regulátor informoval pracovnú skupinu, že výber formy, akou budú programy označované bol v Írsku ponechaný na samotných vysielateľov. Regulačný orgán môže zmeniť tento prístup v prípade, ak by spôsob označovania programov zvolený vysielateľmi nespĺňal požiadavky transparentnosti a zrozumiteľnosti. Umiestňovanie produktov je v Írsku regulované na základe revidovaného kódexu pre komerčné komunikácie (vydaného regulačným orgánom), ktorý vstúpil do platnosti 02. mája 2011. Flámsky regulačný orgán prezentoval logo, ktoré vytvoril pre označovanie programov obsahujúcich umiestňovanie produktov flámsky komerčný vysielateľ. Ide o dynamické logo, kde sa mení symbol niektorých typických tovarov používaných pri umiestňovaní produktov (flaša, auto atď.).

- Témou pracovnej skupiny č. 2 bolo „Rádio v digitálnom prostredí“.

Pracovná skupina začala informáciou o novom projekte rádia vo Švajčiarsku s názvom „Zákulisné rádio“ (Backstage radio). Jedná sa o internetové rádio, na obsahu ktorého participujú samotní poslucháči – sú didžejmi tohto rádia. Toto rádio je okrem internetu vysielané aj prostredníctvom technológie DAB+ („vyššia“ verzia technológie DAB – „digitálne audio vysielanie“). Zástupca Švajčiarska ďalej informoval o hybridnom type rádia, ktoré využíva technológiu vysielania pre šírenie zvukovej stopy a technológiu širokopásmový prenos (broadband) na šírenie dát a interaktívnych prvkov.

V rámci diskusie tiež zaznela otázka, či by mohli digitálne rádia fungovať výlučne cez internet. Väčšina účastníkov sa zhodla, že súčasný internetový protokol (IP) sám o sebe nie je riešením pre digitálne rádio ale skôr doplnkom pre technológie DAB a DAB+, ktorých presadzovanie je primárnou stratégiou vo Veľkej Británii, Švédsku a Dánsku.

Pracovná skupina sa ďalej zaoberala otázkou nákladov pre digitálne rozhlasové vysielania a či sú vlády jednotlivých štátov pripravené riešiť analógové vypnutie (switchover) a znášať náklady na simultánne vysielanie (simulcast). Situácia v jednotlivých krajinách je veľmi rozdielna. Vo francúzsky hovoriacej časti Belgicka je vláda pripravená financovať vývoj digitálneho rádia, v dôsledku obrovských problémov, ktorým v súčasnosti čelí v súvislosti s FM vysielaním. Vo Veľkej Británii je očakávaným riešením spolupráca vlády a komerčných vysielateľov s BBC. V Nórsku predpokladajú, že prechod na digitálne rádio bude iniciovaný priemyslom a priemysel by mal podporovať prechod poslucháčov na digitálne rádio. V Írsku nemá vláda žiadny záujem participovať na financovaní prechodu na digitálne rádio. Zásadným problémom vypnutia analógového rozhlasového vysielania je absencia digitálnej dividendy (na rozdiel od televízneho vysielania). Hlavný „hnací motor“ pre vypnutie analógového rozhlasového vysielania teda ešte nebol „objavený“.

- Témou pracovnej skupiny č. 3 bolo „Otázky ohľadom rozhlasového frekvenčného spektra“.

Cieľom tejto skupiny bolo zvýšiť povedomie a podnietiť debatu medzi regulačnými orgánmi o súčasnej diskusii ohľadne frekvenčného spektra v EU, s dôrazom na prebiehajúce rokovania o programe „Politika rozhlasového frekvenčného spektra“ (PRFS) a jeho prípadných dopadoch na reguláciu rozhlasového vysielania.

Rokovania práve prebiehajú medzi Európskym parlamentom a Európskou radou. Hlavným zámerom PRFS je reflektovať politické priority EU a implementovať ich do strategických zámerov pre používanie rozhlasového spektra. PRFS je súčasťou stratégie Európskej Komisie pre širokopásmový prenos (broadband) a je kľúčovou prioritou v kontexte digitálnej agendy. Európsky parlament 14. mája prijal návrh PRFS v prvom čítaní. Stanovisko telekomunikačného výboru Európskeho parlamentu na návrh PRFS v prvom čítaní je očakávaný 27. mája.

Zástupcovia priemyslu a odborná verejnosť sa zhodli na stanovisku, že vzhľadom na množstvo možných využití spektra je potrebné odpútať sa od binárnej diskusie (mobilný širokopásmový prenos vs. vysielanie) a je potrebné hľadať viaceré možnosti na jeho efektívne využitie. Súčasná rokovania o PRFS prvýkrát prezentovali otázky využitia spektra politikom a hoci je tento fakt vnímaný ako pozitívny vývoj, objavili sa hlasy, ktoré nabádajú k opatrnosti pred politickými rozhodnutiami v tejto oblasti z dôvodu technického, komplexného a dlhodobého charakteru týchto otázok. Technická neutralita je realitou ale zachovanie neutrality v oblasti výberu služby a v oblasti obchodovania (s voľným frekvenčným spektrom) zostáva zatiaľ otáznou. Zástupca Vodafonu v rámci diskusie položil otázku, či PRFS uloží nové povinnosti pre členské štáty alebo pôjde striktne o strategický dokument. Zástupca EBU (európska únia vysielateľov) pripomenul, že vysielatelia sú v súčasnosti dôležitými inovátormi v oblasti širokopásmového prenosu a zdôraznil tiež vzájomnú potrebu medzi vysielaním a širokopásmovým prístupom. Vysielanie obsahu zostáva podstatnou časťou širokopásmového prenosu, všetci zástupcovia sa zhodli, že objem mobilného širokopásmového prenosu by sa mal v blízkej budúcnosti dramaticky zvýšiť. Zvýšenie miery EU koordinácie pri mobilnom širokopásmovom prenose je vítaná, v prípade ak poskytuje „pridanú hodnotu“ (pre priemysel) a bude v medziach súčasného medzinárodného práva. V rámci pracovnej skupiny bolo možné zaznamenať všeobecnú „ľútosť“ nad faktom, že v EU debate o týchto otázkach dominujú veľké západné členské štáty EU, s veľmi malým priestorom pre malé alebo nové členské štáty prípadne nečlenské štáty.

3. Druhý, posledný deň zasadnutia bolo témou plenárneho zasadnutia *nezávislosť regulačných autorít.*

Na úvod druhého plenárneho zasadnutia vystúpilo Taliansko s krátkou úvodnou informáciou o dôležitosti nezávislého postavenia regulačného orgánu. Prejav zástupcu talianskeho regulátora bol plenárnemu zasadnutiu sprostredkovaný prostredníctvom videozáznamu, nakoľko Sebastiano Sortino musel z dôvodu neodkladných záležitostí odcestovať naspäť do Ríma. Vo svojom prejave Sebastiano Sortino v krátkosti zhrnul rôzne formy nezávislosti, pričom vo všeobecnosti identifikoval nezávislosť

ako nevyhnutný predpoklad pre efektívnu reguláciu a zároveň elementárny princíp fungovania regulačných orgánov.

- Následne v rámci plenárneho zasadnutia vystúpili Bosna Hercegovina a francúzsky hovoriaca časť Belgicka s krátkymi prezentáciami

V rámci svojich prezentácií sa zástupcovia vyššie uvedených regulačných orgánov snažili informovať o tak formálnej ako aj skutočnej miere nezávislosti oboch regulačných autorít.

Zástupca regulačného orgánu Bosny a Hercegoviny (CRA) poukázal na skutočnosť, že napriek tomu, že všetky formálne kritériá nezávislosti CRA sú zachované, skutočnosť v mnohých prípadoch vyzerá inak. Odhliadnuc od „bežného“ politického tlaku, CRA už niekoľko rokov nemá oficiálne „potvrdeného“ generálneho riaditeľa ako aj členov rady. CRA je síce financovaná administratívnymi poplatkami (poplatky za licencie atď.), jej rozpočet však tvorí časť štátneho rozpočtu. Uvedený model umožňuje vláde vyvíjať tlak prostredníctvom pridelovania financií. Zástupca CRA uviedol konkrétny príklad z minulosti, kde vláda z dôvodu nesúhlasu s povýšením jedného zamestnanca CRA (aj s príslušným zvýšením platu), zmrazila prostriedky na všetky mzdové výdavky a to až do doby, kým generálny riaditeľ neshliadol pôvodný návrh povýšenia. CRA dúfa, že sa jej podarí zabezpečiť vyššiu mieru zachovávaní svojej nezávislosti (nielen po formálnej stránke ale aj faktickej) v rámci prístupových rokovaní Bosny a Hercegoviny, ako kandidátskej krajiny na vstup do Európskej Únie.

Zástupca Valónskeho regulátora (CSA) informoval plénum o systéme financovania regulačnej autority francúzsky hovoriacej časti Belgicka. Rozpočet CSA je stabilný a jeho výška sa určuje na základe zmluvy medzi vládou a CSA. Takýto systém umožňuje dlhodobé plánovanie, avšak počas desaťročného fungovania tohto systému, takmer ani jeden rok nebol kontrakt zo strany vlády úplne dodržaný. Suma o ktorú sa jednalo nebola v takej výške, aby vyvolala celospoločenskú debatu, ale bola to suma, ktorá bola spôsobilá ovplyvniť fungovanie regulačného orgánu. Napriek tejto skúsenosti zástupca CSA preferuje zmiešaný systém financovania regulačných autorít. Hoci financovanie zo strany štátu nemusí vždy garantovať dostatočné finančné prostriedky, financovanie výlučne na základe poplatkov zo strany priemyslu môže regulačnému orgánu spôsobiť vážne problémy v čase ekonomickej krízy. Zástupca CSA na záver uviedol, že preferuje skôr pojem „autonómnosť a nestrannosť“ pre pojmom „nezávislosť“, nakoľko táto implikuje izoláciu, kým regulačný orgán musí konštantne viesť dialóg s vládou, parlamentom a vysielateľmi.

V ďalšej časti plenárneho zasadnutia predniesol krátky prejav zástupca priemyslu (asociácia komerčných vysielateľov v Európe - ACT). Vo svojom prejave poukázal na fakt, že politický tlak na vysielateľov sa stupňuje a miera jeho výskytu sa výrazne zvyšuje. Podľa jeho názoru skutočne nezávislá regulačná autorita môže byť významný spojenec pre vysielateľov v tomto „boji“ a môže výrazne napomôcť vyváženému a nestrannému vysielaniu. Za vysielateľov tiež vyjadril hlbokú ľútosť nad tým, že sa do smernice o audiovizuálnych mediálnych službách nepodaril presadiť záväzný článok o „nezávislých“ regulačných orgánoch (požiadavka, aby mal každý štát regulačný orgán nezávislý od štátu). Vyjadril tiež názor, že nezávislosť nie je „lineárna“ požiadavka a podporuje skôr predstavu „vzájomnej závislosti“ regulačných autorít a vysielateľov.

V rámci diskusie zaznelo viacero hlasov, ktoré upozorňovali na fakt, že nie je vhodné identifikovať za jediný príp. najväčší problém pre nezávislosť regulačných orgánov, (politický) tlak zo strany vlády, V mnohých prípadoch býva rovnako problematický aj tlak z opačnej strany – neziskových organizácií a vysielateľov. Za najväčšie ohrozenie nezávislosti regulačných orgánov bol označený práve kombinovaný tlak viacerých subjektov.